

CSILLAGOS ÉG

/ 1974. október - november /

Jelen számunktól kezdődően a Csillagos Ég rovatunkban nem közöljük a "Bolygók", az "Események", "Jupiter holdak" stb. összeállításokat az eddig megszokott módon, mert ezeknek adatai a Csillagászati Évkönyvben, illetve a Föld és Ég c. folyóiratban megtalálhatók.

Ezzel szemben arra törekszünk, hogy az észlelő amatőrök számára olyan adatokat nyújtsunk, amelyek a fenti irodalomban nem találhatók meg, viszont munkájukban segítségükre lesznek.

I. BOLYGÓK észlelésre kedvező helyzetben /október-november/.
Merkur: október végén, november elején a hajnali égbolton
Vénusz: október első felében napkelte előtt
Jupiter: az éjszaka első felében, illetve az esti órákban
Szaturnusz: a késő esti órákban, illetve egész éjszaka

II. METEORRAJOK

- okt.9. Zeta Drakonidák /időszakos/ meteorraj gyakorisági maximuma
Radiációs pont: RA 17^h28^m D $+54^\circ$
Gyakoriság a zenitben: 20 000/óra 1933-ban
1 000/óra 1946-ban
Sebesség: 23 km/sec
Szármas: a Giacobini-Zinner /1900 III/ üstökösből
- okt.21. Orionidák meteorraj /okt.16.-27/ gyakorisági maximuma
Radiációs pont: RA 6^h24^m D $+15^\circ$
Gyakoriság a zenitben: 35/óra
Sebesség: 66 km/sec
Szármas: a Halley üstökösből
- nov. 5. Déli-Tauridák meteorraj /okt.26.-nov.16./ gyakorisági maximuma
Radiációs pont: RA 3^h28^m D $+14^\circ$
Gyakoriság a zenitben: 15/óra
Sebesség: 28 km/sec
Szármas: az Encke üstökösből /1786 I./
- nov.10. Északi-Tauridák meteorraj /okt.15.-dec.1./ gyakorisági maximuma
Radiációs pont: RA 3^h36^m D $+21^\circ$
Gyakoriság a zenitben: 5/óra
Sebesség: 29 km/sec
Szármas: az Encke üstökösből

nov.14. Andromedidák /időszakos/ meteorraj gyakorisági maximuma
 Radiációs pont: RA $1^h 36^m$ D $+44^\circ$
 Gyakoriság a zenitben: 10 000/óra 1872-ben
 300/óra 1892-ben
 Sebesség: 16 km/sec
 Származás: a Biela /1772/ üstökösből

nov.17. Leonidák meteorraj /nov.14.-20./ gyakorisági maximuma
 Radiációs pont: RA $10^h 08^m$ D $+22^\circ$
 Gyakoriság a zenitben: 10/óra
 Sebesség: 72 km/sec
 Származás: a Tempel-Tuttle üstökösből /1366/

III. KISBOLYGÓK /1950,0-ra/

		<u>/1/ CERES</u>		<u>/2/ PALLAS</u>	
		RA	D	RA	D
Okt.10.	22 ^h 35 ^m ,3	-24 ^o	23'	19 ^h 23 ^m ,3	+4 ^o 54'
	20.	32,5	23 57	29,1	3 21
	30.	32,1	23 16	36,5	1 59
Nov. 9.	33,9	22	22	45,0	0 50
	19.	37,9	21 18	19 54,7	-0 06
	29.	22 43,7	-20 04	20 05,2	-0 49

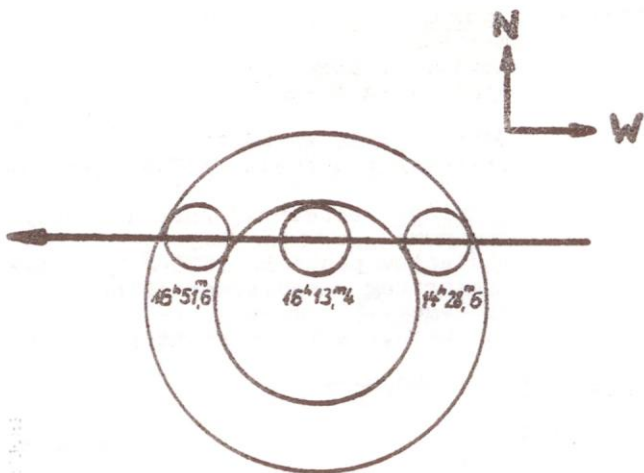
		<u>/3/ JUNO</u>		<u>Vizuális nagyságrend /magn./</u>		
		RA	D			
Okt.10.	22 ^h 28 ^m ,6	-10 ^o	21'	Okt.10.	Nov.19.	
	20.	28,1	11 30	Ceres	7,5	7,9
	30.	30,7	12 13	Pallas	9,7	10,0
Nov. 9.	36,1	12	33	Juno	8,1	8,4
	19.	44,1	12 30			
	29.	22 54,5	-12 06			

IV. ESEMÉNYEK

Teljes holdfogyatkozás /nov.29./

Tőlünk részben látható !

A teljes fogyatkozás kezdete: $15^h 35^m,1$
 /A Hold kelte:/ $15^h 50^m,1$
 Fogyatkozás közepe: $16^h 13,4$
 Teljes fogyatkozás vége: $16^h 51,6$
 Kilépés a teljes árnyékból: $17^h 58,2$
 Kilépés a félárnyékból: $19^h 1,5$
 A fogyatkozás nagysága holdátmérőben kifejezve: 1,30

V. A HOLD FÉNYVÁLTOZÁSAI

Holdtölte	X. 1.	11 ^h 39 ^m	X. 31.	02 ^h 20 ^m
Utolsó negyed	X. 8.	20 46	XI. 7.	03 48
Ujhold	X.15.	13 25	XI.14.	01 54
Első negyed	X.23.	02 54	XI.21.	23 40
Holdtölte			XI.29.	16 10

.....

FIGYELEM ! Eladó egy 125/1000 mm-es parallaktikus vil-
lás szerelésű Newton reflektor. Állvánnyal, keresőtávcsővel
együtt 2000 Ft. Érdeklődni: Kelemen János 1112 Budapest
Fehérló u. 9/11. cimen.

.....

A JUPITER ROTÁCIÓJA 1974-ben /0^h UT-ben, májustól-decemberig/
SYSTEM I. centrál meridián értékek

Dát.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.
	o	o	o	o	o	o	o	o
1.	7,7	220,5	277,8	135,2	353,2	54,3	269,0	322,4
2.	165,5	18,4	75,7	293,3	152,3	212,3	66,9	120,1
3.	323,3	176,3	233,7	91,3	210,3	10,2	224,7	277,8
4.	121,1	334,2	31,6	249,3	108,3	168,2	22,5	75,5
5.	278,9	132,0	189,6	47,3	266,4	326,1	180,3	233,3
6.	76,7	289,9	347,6	205,3	64,4	121,1	338,1	31,0
7.	234,5	87,8	145,5	3,4	222,4	282,0	135,9	188,7
8.	32,3	245,7	303,5	161,4	20,4	79,9	293,8	346,4
9.	190,1	43,6	101,4	319,4	178,5	237,9	91,6	144,1
10.	347,9	201,5	259,4	117,4	336,5	35,8	249,4	301,8
11.	145,8	359,4	57,4	275,5	134,5	193,7	47,2	99,5
12.	303,6	157,3	215,3	73,5	292,5	351,6	204,9	257,2
13.	101,4	315,2	13,3	231,5	90,6	149,5	2,7	54,9
14.	259,2	113,1	171,3	29,3	248,6	307,4	160,5	212,6
15.	57,1	271,0	329,3	187,6	46,6	105,3	318,3	10,3
16.	214,9	68,9	127,3	345,6	204,6	263,2	116,1	168,0
17.	12,7	226,8	285,2	143,7	2,6	61,1	273,8	325,7
18.	170,6	24,7	83,2	301,7	160,6	219,0	71,6	123,4
19.	328,4	182,6	241,2	99,7	318,6	16,9	229,4	281,1
20.	126,3	340,5	39,2	257,8	116,6	174,8	27,2	78,8
21.	284,1	138,5	197,2	55,8	274,6	332,7	184,9	236,5
22.	81,9	296,4	355,2	213,8	72,6	130,5	342,7	34,2
23.	239,8	94,3	153,2	11,9	230,6	288,4	140,4	191,9
24.	37,1	252,2	311,2	169,9	28,6	86,3	298,2	349,5
25.	195,5	50,2	109,2	328,0	186,5	244,1	95,9	147,2
26.	353,7	208,1	267,2	126,0	344,5	42,0	253,7	304,9
27.	151,2	6,0	65,2	284,0	142,5	199,8	51,4	102,6
28.	309,1	164,0	223,2	82,1	300,4	357,7	209,2	260,2
29.	106,9	321,9	21,2	240,1	98,4	155,5	6,9	57,9
30.	264,8	119,9	179,2	38,1	256,4	313,4	164,6	215,6
31.	62,7		337,2	196,2		111,2		13,3

Részek: 10^m = 6^o0   20^m = 12^o1   30^m = 18^o1   40^m = 24^o2   50^m = 30^o2
1^h = 36^o3   2^h = 72^o5   3^h = 108^o8   4^h = 144^o1   5^h = 181^o3
6^h = 217^o6   7^h = 253^o8   8^h = 290^o1   9^h = 326^o4

A JUPITER ROTÁCIÓJA 1974-ban /0^h UT-ben, májustól-decemberig/
SYSTEM II, centrálmeridián értékek

Dát.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.
	o	o	o	o	o	o	o	o
1.	246,8	223,2	51,1	32,4	14,8	206,1	184,2	8,7
2.	37,0	13,4	201,8	182,8	165,2	356,4	334,4	158,8
3.	187,2	163,7	352,1	333,2	315,7	146,7	124,6	308,9
4.	337,4	313,9	142,5	123,6	106,1	297,0	274,8	99,0
5.	127,5	104,2	292,8	274,0	256,5	87,3	65,0	249,1
6.	277,7	254,4	83,1	64,3	46,9	237,6	215,2	39,2
7.	67,9	44,7	233,4	214,7	197,3	28,0	5,4	189,3
8.	218,1	194,9	23,8	5,1	347,7	178,3	155,6	339,3
9.	8,3	345,2	174,1	155,5	138,1	328,6	305,7	129,4
10.	158,4	135,4	324,4	305,9	288,5	118,8	95,9	279,5
11.	308,6	285,7	114,8	96,3	78,8	269,1	246,1	69,6
12.	98,8	76,0	265,1	246,7	229,2	59,4	36,2	219,7
13.	249,0	226,2	55,5	37,1	19,6	209,7	186,4	9,7
14.	39,2	16,5	205,8	187,5	170,0	0,0	336,6	159,8
15.	189,4	166,8	356,2	337,9	320,4	150,2	126,7	309,9
16.	339,6	317,1	146,5	128,3	110,8	300,5	276,9	99,9
17.	129,8	107,3	296,9	278,7	261,1	90,8	67,0	250,0
18.	280,0	257,6	87,2	69,1	51,5	241,0	217,1	40,1
19.	70,2	47,9	237,6	219,5	201,9	31,3	7,3	190,1
20.	220,5	198,2	27,9	10,0	352,3	181,5	157,4	340,2
21.	10,7	348,5	178,3	160,4	142,6	331,8	307,5	130,2
22.	160,9	138,8	328,7	310,8	293,0	122,0	97,7	280,3
23.	311,1	289,1	119,0	101,2	83,3	272,3	247,8	70,3
24.	101,3	79,4	269,4	251,6	233,7	62,5	37,9	220,4
25.	251,5	229,7	59,8	42,0	24,0	212,7	188,0	10,4
26.	41,8	20,0	210,1	192,4	174,4	3,0	338,2	160,5
27.	192,0	170,3	0,5	342,8	324,7	153,2	128,3	310,5
28.	342,2	320,6	150,9	133,2	115,1	303,4	278,4	100,6
29.	132,5	110,9	301,3	283,6	265,4	93,6	68,5	250,6
30.	282,7	261,2	91,6	74,0	55,7	243,8	218,6	40,7
31.	72,9		242,0	224,4		34,0		190,7

Részek: 10^m = 6°,0   20^m = 12°,1   30^m = 18°,1   40^m = 24°,2
1^h = 36°,3   2^h = 72°,5   3^h = 108°,8   4^h = 145°,1
6^h = 217°,6   7^h = 253°,8   8^h = 290°,1   9^h = 326°,4

50^m = 30°,2
5^h = 181°,3